

سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور
معاونت امور جنگل
مرکز جنگلهای خارج از شمال
گروه پارکها و نهالستانهای جنگلی

پارک های جنگلی خارج از شمال کشور

مقدمه

نقش موثر و مطلوب پارکها به عنوان مکان های تفریحی و تفرجی برای اوقات فراغت اقشار گوناگون جامعه

ایجاد باغهای ملی و پارکها همزمان با افزایش جمعیت و گسترش شهرها

بهره وری از پارکها منطبق با مقررات و برنامه های تدوین شده

هدف

تامین بهداشت جسم

و

آسایش روحی مردم

آشنایی مردم با طبیعت

و

افزایش شمار حامیان طبیعت

ازدیاد درآمد از راه جلب توریست

و

ایجاد اشتغال در سطح ملی و محلی

حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ملی

و

منابع طبیعی نادر و منحصر به فرد

تاریخچه پارک های جنگلی

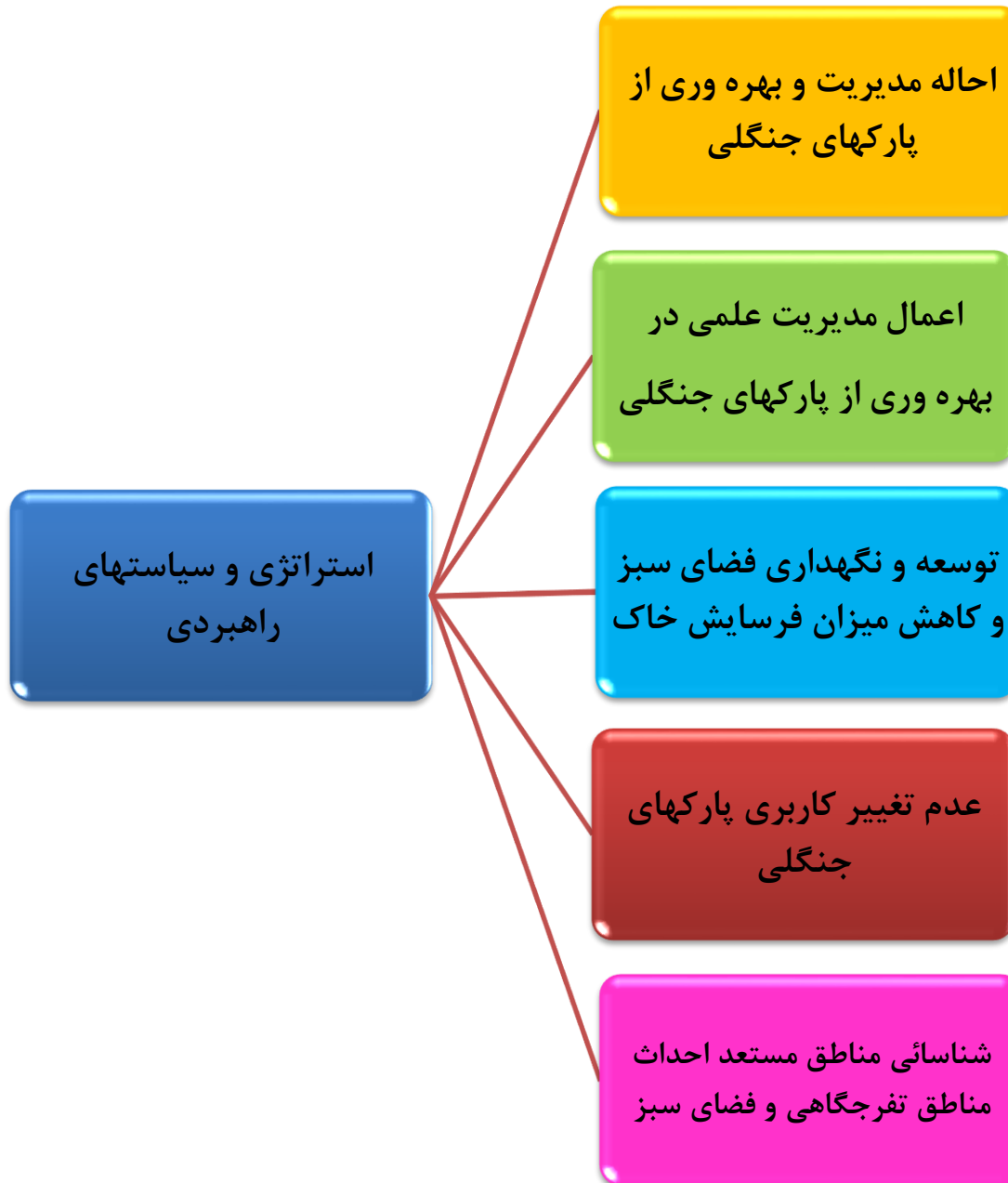
- اولین پارک جنگلی طبیعی با مدیریت سازمان جنگلها، توسط مرحوم مهندس حسین سعیدی آشتیانی در سال ۱۳۴۳ در منطقه جنگلی هراز آمل احداث شد.

- در سال های ۱۳۴۵، ۱۳۴۷، ۱۳۵۱ و ۱۳۵۷ بترتیب پارک های جنگلی سی سنگان، نور، قرق و دلند در شمال کشور توسط نامبرده بنیان نهاده شد.

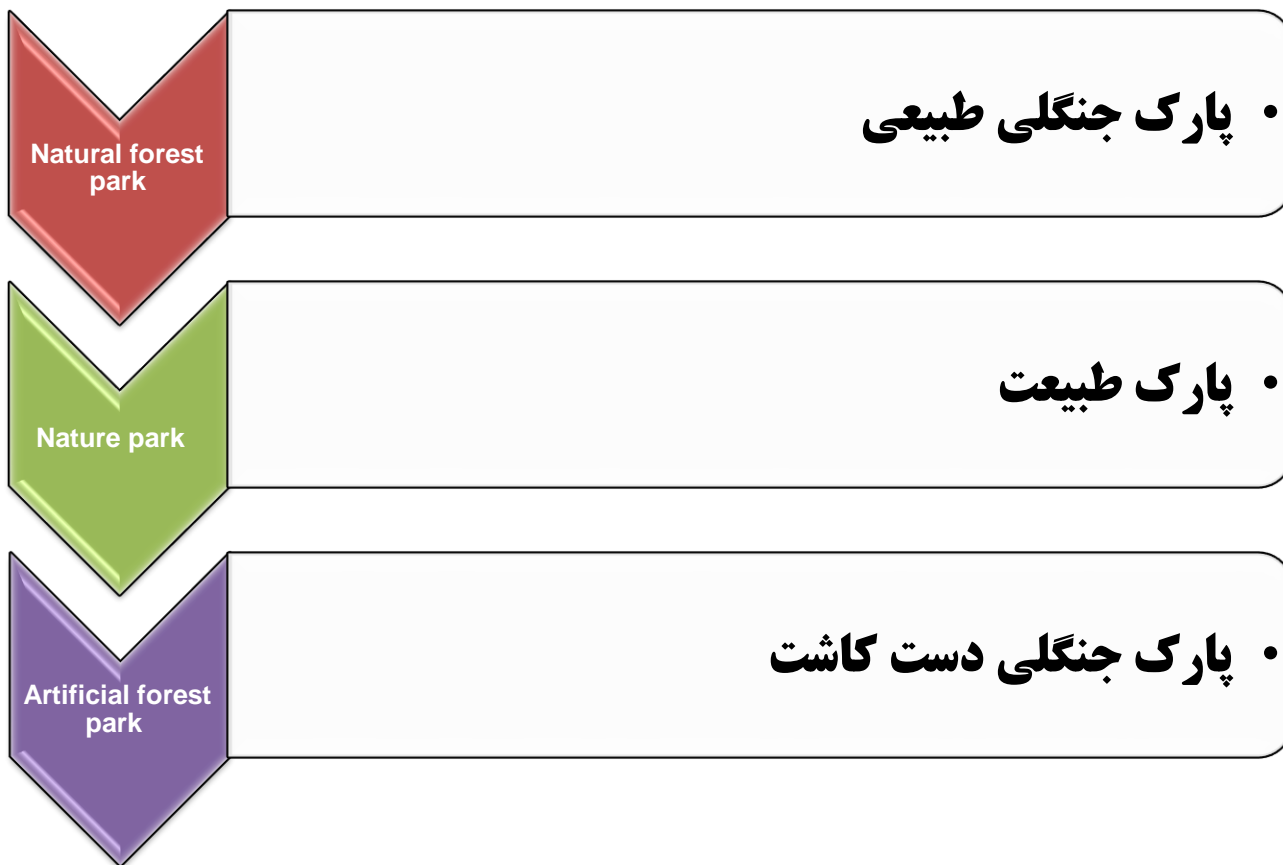
- همچنین بسیاری از پارک های جنگلی طبیعی و دست کاشت در خارج از شمال توسط ایشان احداث گردید. بعنوان مثال پارک جنگلی خرگوش دره تهران نیز در سال ۱۳۴۳ احداث گردید.

- پس از انقلاب و با توجه به سیاست های دولت و نیاز مردم به تفریح و تفرج، سطح پارک های جنگلی افزایش چشمگیری یافته است.

استراتژی و سیاستهای راهبردی در پارکهای جنگلی

تقسیم بندی پارک های تحت مدیریت سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری

قوانین احاله مدیریت پارک های جنگلی

بند ج ماده
۱۴۷ قانون
برنامه پنجم
توسعه

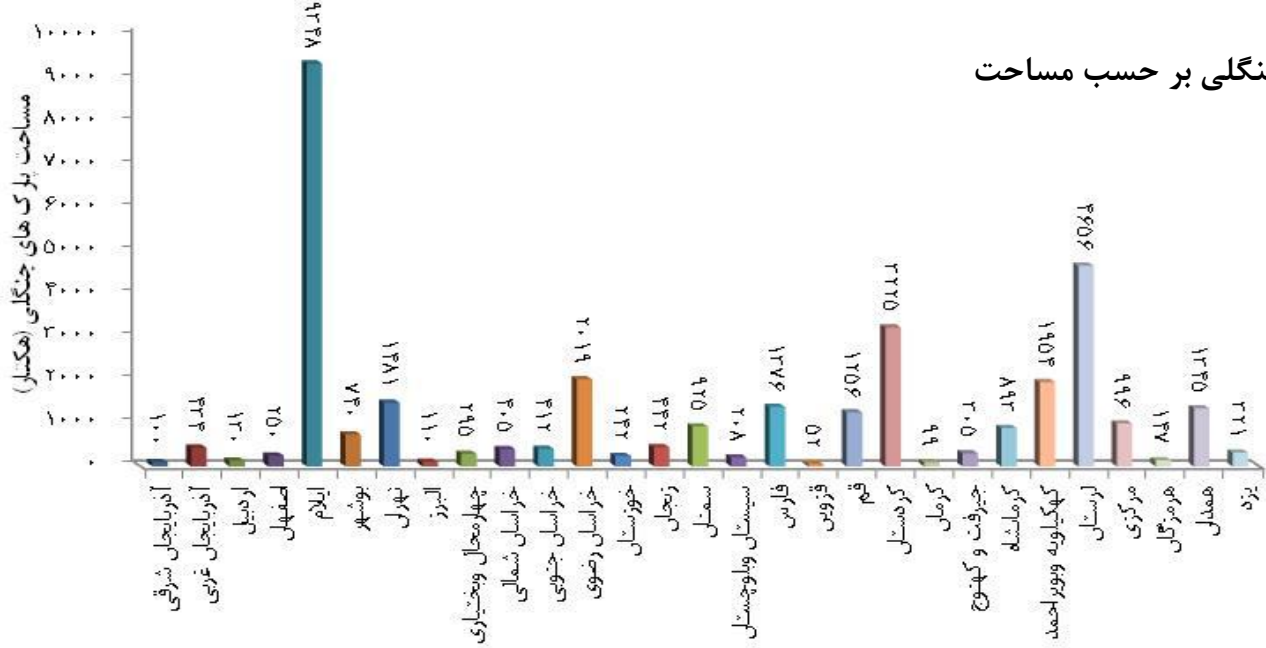
ماده ۳ قانون
حفاظت و بهره
برداری از
جنگل ها و
مراعات

ماده ۲ لایحه
قانونی اصلاح
لایحه قانونی
واگذاری و
احیاء اراضی

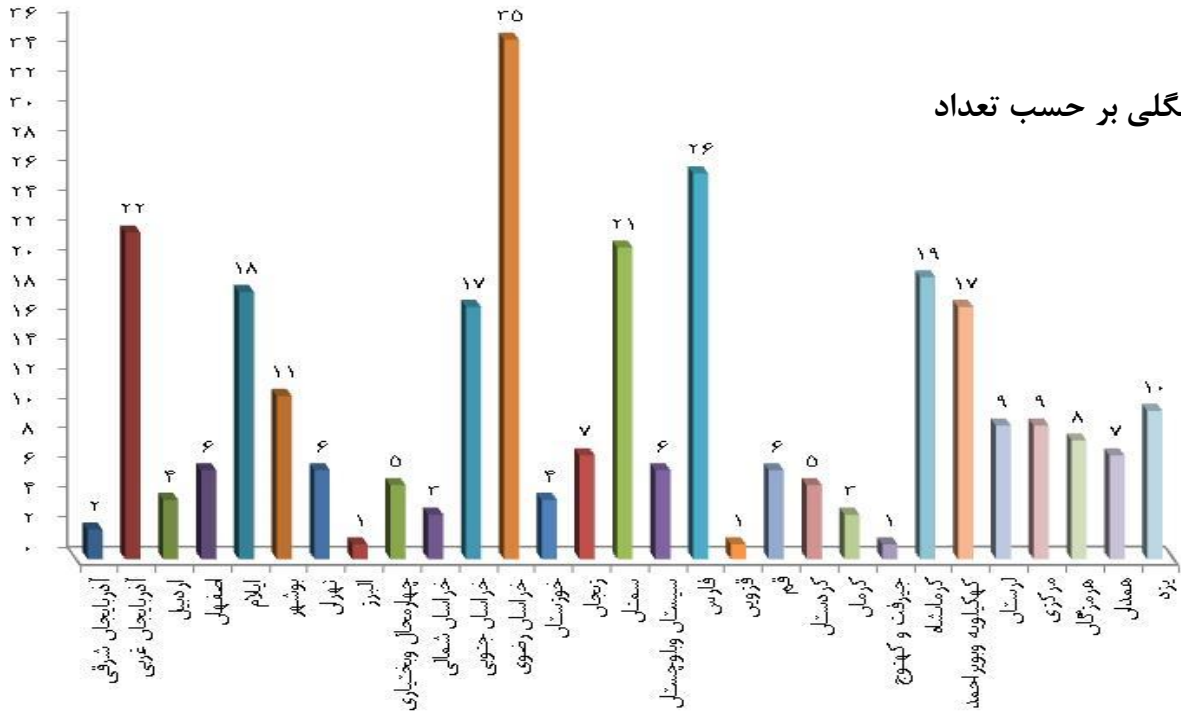
مروری بر وضعیت موجود پارکهای جنگلی استانهای خارج از شمال کشور

جدول پارک های جنگلی استان های خارج از شمال کشور در سال ۱۳۹۸				
ردیف	نام استان	کل پارک های جنگلی		پارک های جنگلی احاله مدیریت شده
		تعداد	مساحت (هکتار)	
تعداد	مساحت (هکتار)	تعداد	مساحت (هکتار)	
۱	آذربایجان شرقی	۲	۱۰۰	۰
۲	آذربایجان غربی	۲۲	۴۳۴	۱۷۰
۳	اردبیل	۴	۱۳۰	۱۳۰
۴	اصفهان	۶	۲۵۰	۲۴۲
۵	ایلام	۱۸	۹۳۴۸	۰
۶	بوشهر	۱۱	۷۴۰	۰
۷	تهران	۶	۱۴۸۱	۱۴۸۱
۸	البرز	۱	۱۱۰	۱۱۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۵	۲۹۵	۵۸
۱۰	خراسان شمالی	۳	۴۰۵	۰
۱۱	خراسان جنوبی	۱۷	۴۱۲	۷۹
۱۲	خراسان رضوی	۳۵	۲۰۱۹	۱۱۵۵
۱۳	خوزستان	۴	۲۴۲	۹۲
۱۴	زنجان	۷	۴۴۲	۴۴۲
۱۵	سمنان	۲۱	۹۲۵	۸۶۴
۱۶	سیستان و بلوچستان	۶	۲۰۸	۸۰
۱۷	فارس	۲۶	۱۳۷۶	۸۰۹
۱۸	قزوین	۱	۵۲	۰
۱۹	قم	۶	۱۲۵۶	۵۹۱
۲۰	کردستان	۵	۳۲۲۵	۲۷۲۵
۲۱	کرمان	۳	۹۹	۴۱
۲۲	چیرفت و کهنوج	۱	۳۰۵	۰
۲۳	کرمانشاه	۱۹	۸۹۳	۳۹۸
۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	۱۷	۱۹۵۴	۹۸۹
۲۵	لرستان	۹	۴۶۵۶	۳۱
۲۶	مرکزی	۹	۹۹۶	۵۱۹
۲۷	هرمزگان	۸	۱۴۷	۷۶
۲۸	همدان	۷	۱۳۴۵	۱۰۶۶
۲۹	یزد	۱۰	۳۲۱	۱۵۰
	جمع کل	۲۸۹	۳۴۱۶۵	۱۲۲۹۸

پراکنش استانی پارکهای جنگلی بر حسب مساحت

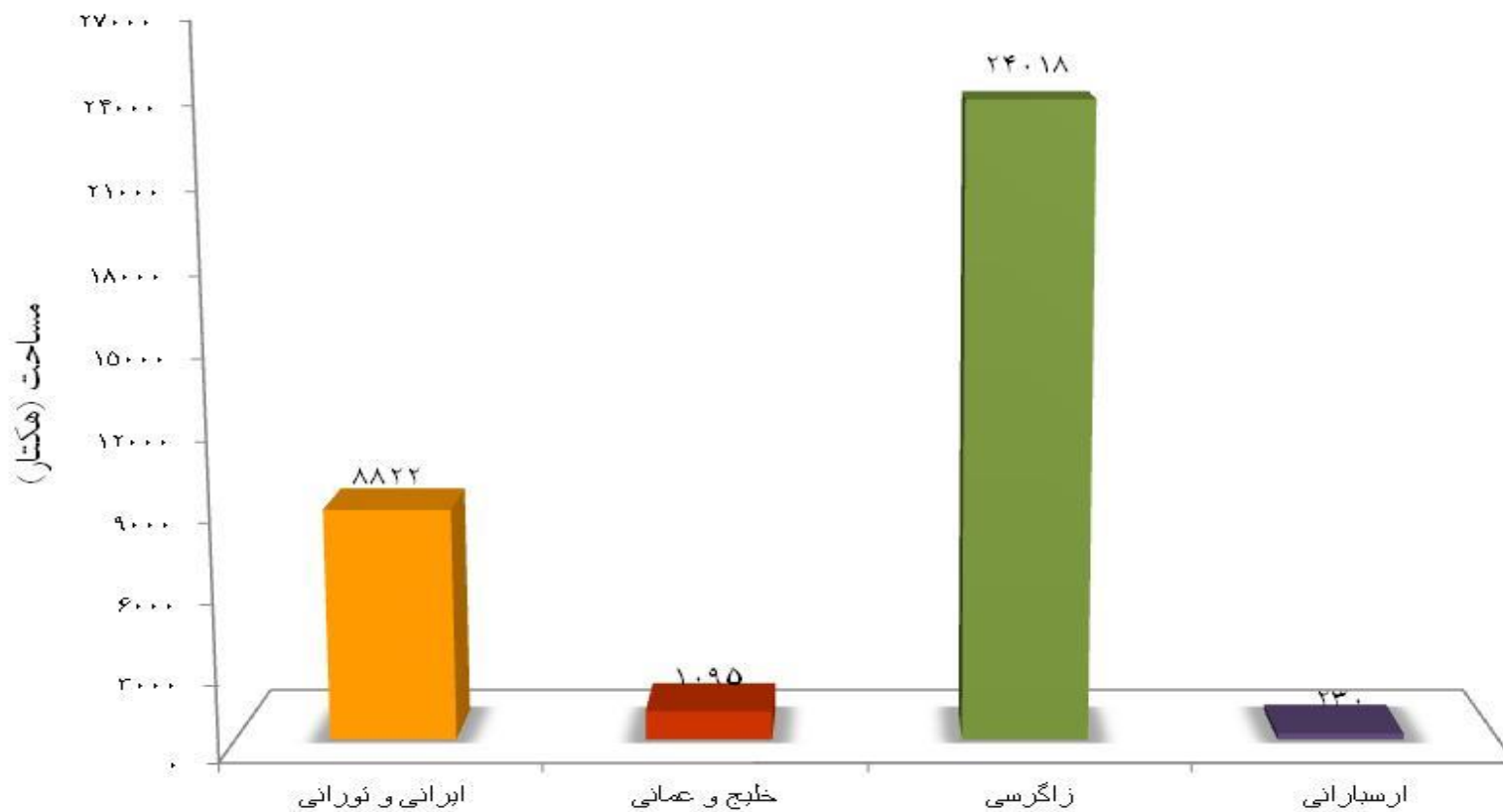
پراکنش استانی پارکهای جنگلی بر حسب تعداد

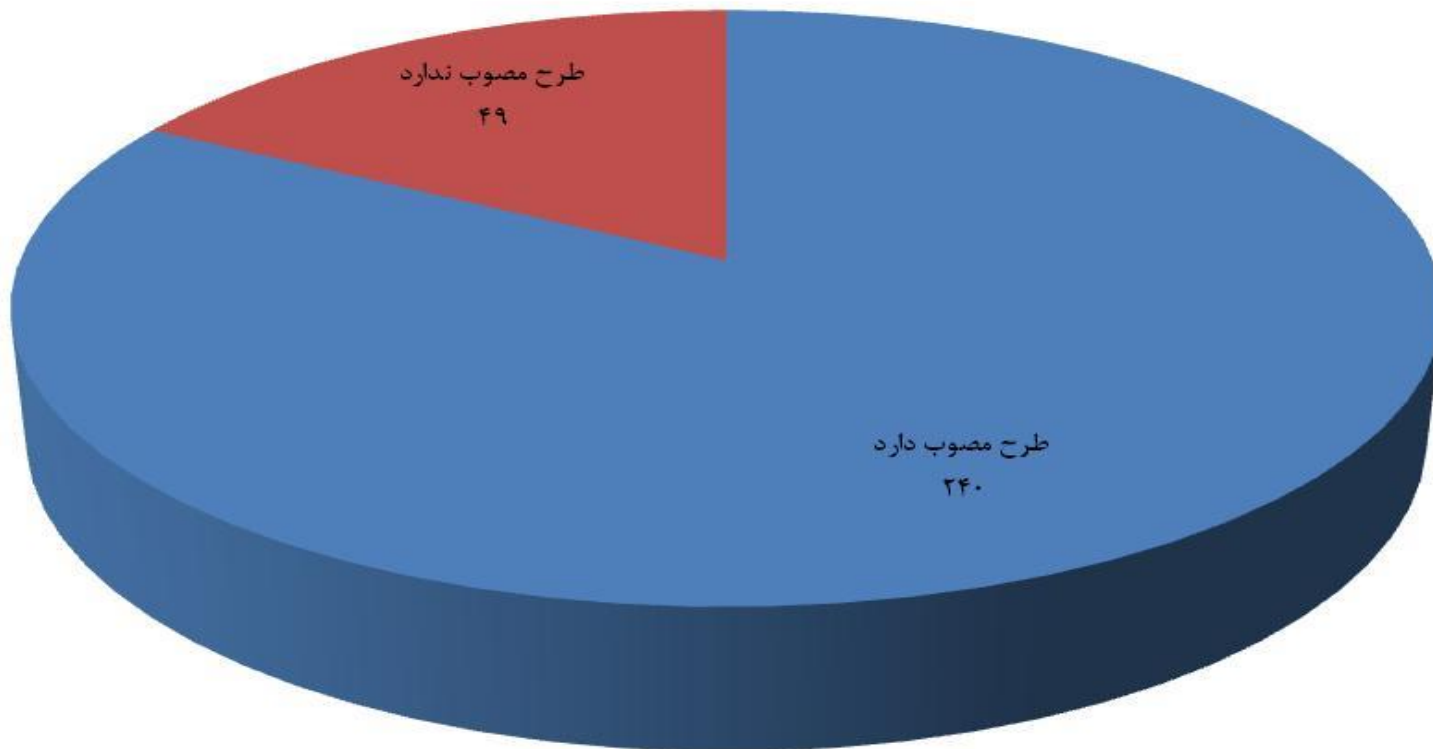
پارکهای جنگلی استانهای خارج از شمال به تفکیک نواحی رویشی در سال 98

پارکهای احاله مدیریت شده		کل پارکهای جنگلی		مشخصات نواحی رویشی
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
6580	56	24018	138	زاگرس
5432	68	8822	120	ایران توراتی
156	5	1095	25	خلیج عمانی
130	4	230	6	ارسبارانی
12298	133	34165	289	مجموع کل

مساحت پارکهای جنگلی در نواحی مختلف رویشی استانهای خارج از شمال

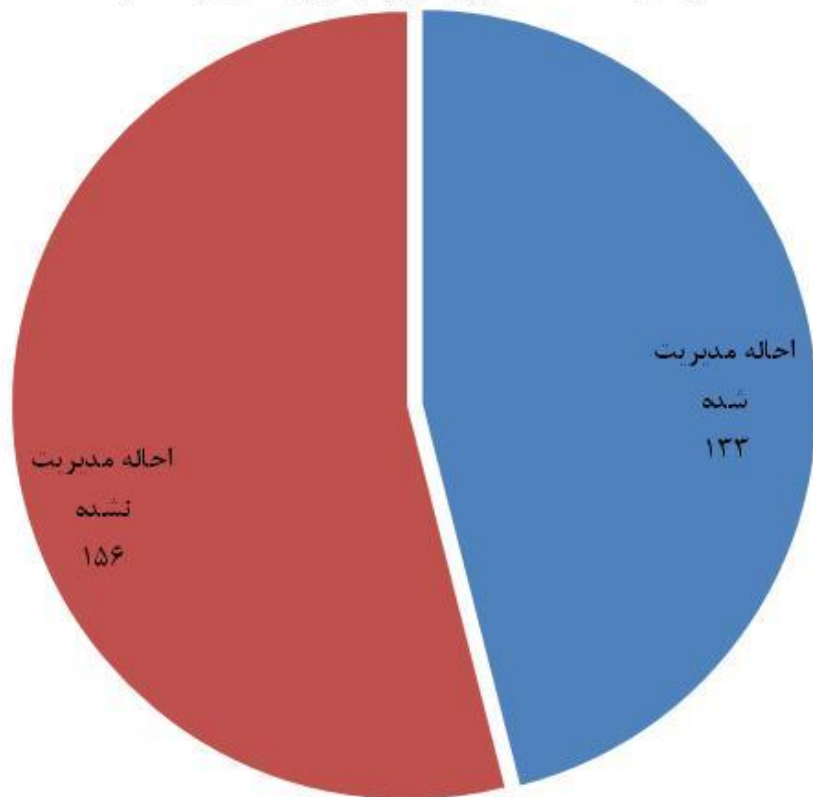

طرح بهره‌وری پارکهای جنگلی

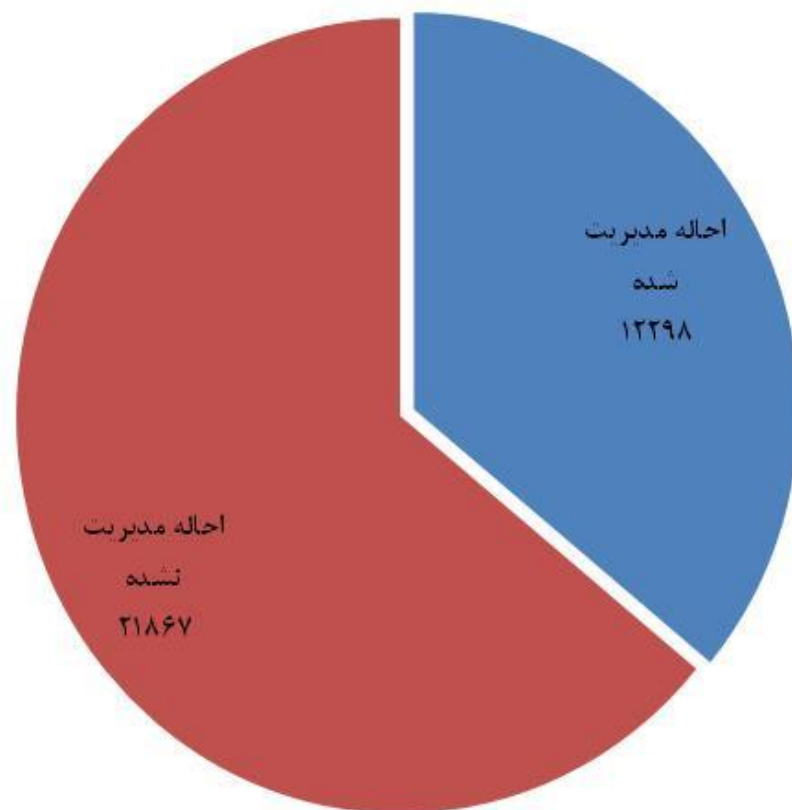

وضعیت احاله مدیریت پارکهای جنگلی در استانهای خارج از شمال کشور

وضعیت احاله مدیریت پارکهای جنگلی (تعداد)

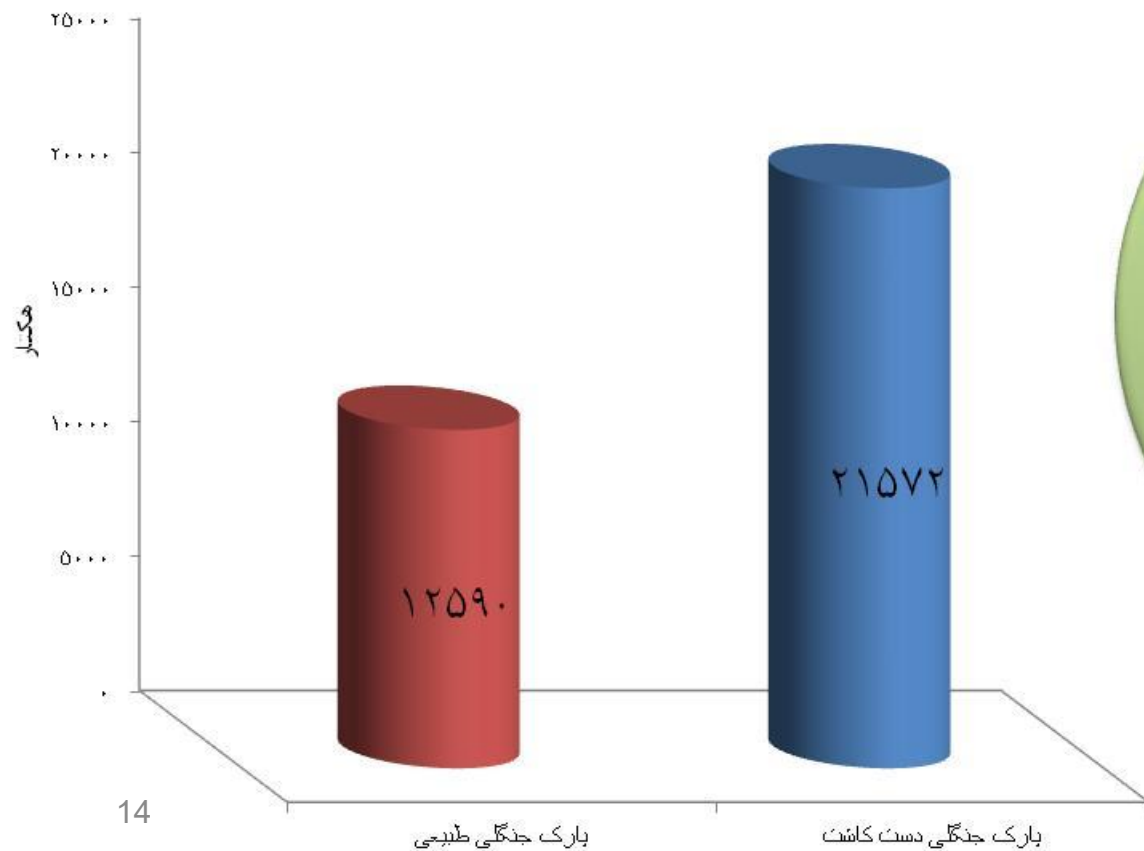

وضعیت احاله مدیریت پارکهای جنگلی (هکتار)

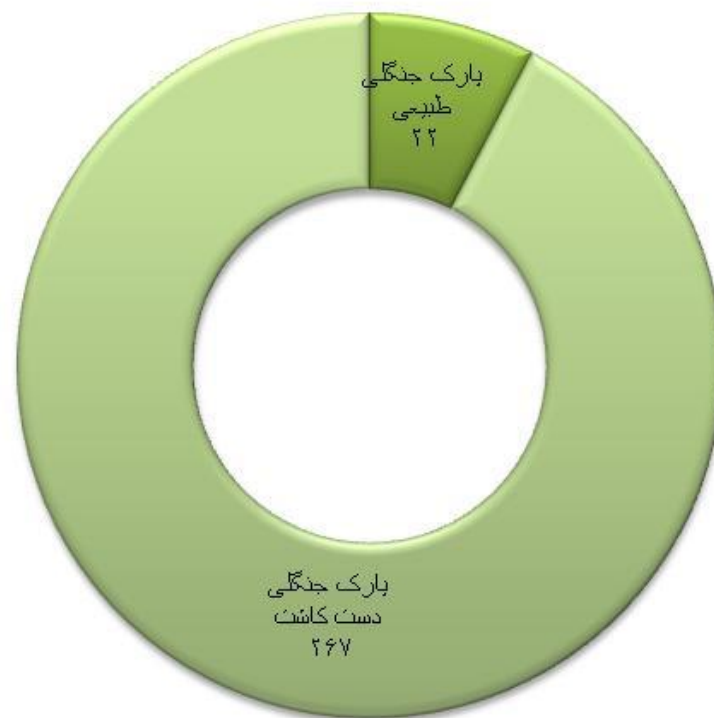

پارک‌های جنگلی طبیعی و دست کاشت در استانهای خارج از شمال کشور

پارک‌های جنگلی طبیعی و دست کاشت (هکتار)

پارک‌های جنگلی طبیعی و دست کاشت (تعداد)

برخی معایب فنی اجرائی پارکهای جنگلی در استانهای خارج از شمال

- عدم رعایت اختلاط مناسب در کاشت گونه های پهن برگ و سوزنی برگ و الگوهای نظم هندسی طبیعی

- عدم توجه کافی در انتخاب صحیح گونه های مورد کاشت و همچنین رعایت ملاحظات اکولوژیک (شیب ، جهت و ارتفاع)

- عدم مبارزه جدی با عوامل بیوتیک خسارت زا در عرصه طرح

- فقدان کتابچه طرح، شناسنامه اجرائی و نقشه رقومی محدوده اجرائی عملیات

- جانمائی غیرعلمی در استقرار تاسیسات و تجهیزات تفرجی برخی از پارکها

- رعایت نکردن توصیه های بهداشتی در پارکها و فضاهاى سبز

چالشها و موانع موجود در مدیریت علمی پارکها

- ❑ ناچیز بودن اعتبارات تخصیص یافته از محل طرح استانی جنگلکاری و توسعه فضای سبز برای هزینه های گزاف مراقبت و نگهداری و تجهیز در اکثر پارکها
- ❑ نبود اعتبارات کافی و پایدار ، فقدان برنامه هدفمند در سطح ادارات کل ، عدم رعایت دستورالعملها و توصیه های فنی و هزینه کرد بخش عمده اعتبارات خارج از اهداف اجرائی
- ❑ عدم وجود جاذبه های تفریحی لازم در مناطق خشک و نیمه خشک ، خالص بودن جنگلکاریهای موجود ، عدم پیش بینی جانمائی مناسب جهت مستحذات و ابنیه فنی تفریحی پارک
- ❑ طلاق عناوین غیرصحیح در ارتباط با نامگذاری طرحهای جنگلکاری سنواتی بعنوان پارک جنگلی از زمان گذشته و مکان یابی غیرعلمی در انتخاب محل پارکهای جنگلی و ...
- ❑ عدم استقبال مجریان بخشهای خصوصی بدلیل هزینه های بسیار زیاد مراقبت و نگهداری و عدم انگیزه قوی اقتصادی برای آنها
- ❑ کم بودن دوره استفاده تفریحی در پارکهای جنگلی استانهای خارج از شمال نسبت به دوره کاربردی تفریحی در پارکهای جنگلی استانهای شمال (درآمد ناشی از اخذ و ورودیه و تعرفه مصوب)
- ❑ هرچند قوانین مصوب و آئین نامه های اجرائی مناسبی در ارتباط با تغییر کاربری پارکها وجود دارد، ولی متاسفانه در عمل از کارائی مناسبی در همه پارکها برخوردار نبوده است.
- ❑ بدلیل عدم وجود کتابچه طرح اجرائی برای برخی پارکها، توسعه و نگهداری و ... در پارکها به شکل اساسی صورت نمیگیرد.
- ❑ اخذ بهره مالکانه بدلیل عدم سودآوری مطلوب در اکثر موارد، بعنوان عامل بازدارنده مهم در پذیرش احاله مدیریت این قبیل پارکها میباشد.
- ❑ در حال حاضر عمده ناظرین پارکها مسئولیت نظارت بر چند پارک را همزمان عهده دار می باشند که به سبب تراکم کاری و مشغله زیاد ، امکان و فرصت نظارت جدی و برنامه ریزی هدفمند را در پارک از آنها سلب می نماید.

پیشنهاد در راستای بازنگری روند حاضر در نحوه اداره پارکهای جنگلی

* تهیه شرح خدمات و دستورالعمل اجرایی جدید برای احداث و احاله مدیریت بهره وری پارکهای جنگلی دست کاشت و طبیعی

□ اصلاح دستورالعمل اجرائی ماده ۳ به منظور نحوه و میزان اخذ بهره مالکانه (حق انتفاع دولت)

□ انجام فعالیتهای اقتصادی در چارچوب کلی طرح و ایجاد تاسیسات و مستحدثات و ابنیه فنی موردنیاز همگام با طبیعت

□ پیگیری انعقاد تفاهم نامه با سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در راستای افزایش جذب منابع اعتباری با هدف تقویت و توسعه

اکوتوریسم و تجهیز پارکهای جنگلی

□ اعمال ضوابط فنی مشخص در راستای اصول توسعه پایدار و نیز ممانعت از توسعه این پارکها به سمت پارکهای شهری

□ تامین منابع اعتباری جهت تهیه کتابچه طرح اجرائی پارکهای جنگلی و نیز افزایش اعتبارات مرتبط با تجهیز پارکها

□ تربیت کادر متخصص برای مدیریت بهینه در پارکهای جنگلی ، برگزاری دوره های آموزشی ضمن خدمت، برپائی کارگاه آموزشی در

شاخه های طراحی و تلفیق و سنتز اطلاعات جهت تهیه کتابچه اجرائی پارک

□ احداث پارکهای جنگلی بین راهی در مناطق فاقد پارک

□ اولویت بندی جهت تهیه کتابچه طرح اجرائی و تامین منابع مالی تهیه طرح برای پارکهای فاقد طرح

با تشکر از توجه شما

۴ 1:03PM